

USA priznali podporu farebnej revolúcie v Iráne. Cieľom útoku je iránsky jadrový program a spolupráca s Ruskom

- CZ24 News | 6. prosince 2022

USA/IRÁN: USA nebudú pokračovať v pozastavených rozhovoroch s Iránom o obnovení jadrovej dohody. Namiesto toho sa Washington sústreďí na zamedzenie iránskych dodávok zbraní do Ruska a na podporu iránskych protestov. Uviedol to osobitný vyslanec USA pre Irán Robert Malley s rozhovorom pre Bloomberg. Podľa Malleyho Irán nemá záujem o jadrovú dohodu, preto sa USA sústreďia na iné veci. "Práve teraz môžeme zmeniť situáciu tým, že sa pokúsime obmedziť a narušiť dodávky zbraní do Ruska, ako aj podporiť túžby iránskeho ľudu," povedal diplomat.

Ako v novembri uviedla Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu, Irán pokračuje v obohacovaní uránu. Teherán požadoval ukončenie vyšetrovania MAAE, s čím USA a ich spojenci nie sú ochotní súhlasiť. Formálne sa rokovania medzi Iránom a Európskou úniou nezastavili, podľa Malleyho však od konca augusta nenastali žiadne nové kontakty. Malley prisľúbil, že Spojené štáty vyvinú úsilie na „vykoľajenie, zabránenie, spomalenie a sankcionovanie“ iránskych dodávok zbraní do Moskvy. Takéto dodávky, ako aj pomoc Rusku pri organizovaní novej vojenskej výroby, bude Washington považovať za „prekročenie hranice“.

Moskva aj Teherán oficiálne popierajú, že by Irán dodal Rusku zbrane na vojnu na Ukrajine. Irán však priznal, že drony dodával Rusku už pred začiatkom vojny. Na Ukrajine sa používali kamikadze zariadenia „Shahed-131“ a „Shahed-136“, v Rusku nazývané „Geran-1“ a „Geran-2“ a viacúčelové drony „Mohadzher-6“. Okrem toho, ako v novembri informoval denník The Washington Post, Moskva dosiahla dohodu s Teheránom o výrobe iránskych bojových bezpilotných lietadiel v Rusku.

Po prudkom zhoršení vnútorných rozporov v Iráne v druhej desiatke novembrových dní iránske vedenie lokálne aktivovalo pravidelné jednotky IRGC na potlačenie najnestabilnejších regiónov na severozápade krajiny. Potom sa všeobecná aktivita protestov znížila a nadobudla viac-menej ťažiskový charakter, keď demonštranti vychádzajú na zhromaždenia raz až dvakrát do týždňa.

Najrozsiahlejšie akcie sa konali v provincii Sistan a Balúčistan 2. decembra po piatkových modlitbách. V Zahedane a niekoľkých ďalších mestách boli demonštrácie. Stovky etnických Balúčiov vyšli do ulíc a skandovali heslá na podporu sunnitského duchovného Maulaviho Abdula Hamida, ako aj odtrhnutie Balúčistanu a vytvorenie samostatného nezávislého štátu.

Opozičné médiá a organizácie ohlásili ďalšie násilné rozohnanie zhromaždení, no neexistujú dôkazy o pravdivosti takýchto vyhlásení. Mnoho telegramových kanálov sa aktívne uchýlilo k falšovaniu a šíriло októbrové fotografie a videá po celom webe. V rámci dialógu urobila iránska vláda určité ústupky v otázke sociálnej politiky v krajine.

Shahriyar Heydari, člen komisie pre národnú bezpečnosť iránskeho parlamentu, uviedol, že 90 % demonštrantov sú obyčajní nespokojní so situáciou v krajine a 10 % sú rebeli. Vláda by podľa neho mala počúvať občanov, ktorí chcú zmeny v domácej politike.

Iránsky prezident Ibrahim Raisi navštívil provinciu Kurdistan. Politik prisľúbil, že podnikne kroky na zlepšenie sociálno-ekonomickej situácie a zásobovanie obyvateľov čerstvou vodou. Včera sa na sieti

objavili nepravdivé informácie o zrušení policajnej polície v Iráne, kvôli činom zamestnancov ktorej sa nepokoje začali v septembri. Počas rozhovoru to údajne uviedol iránsky generálny prokurátor Mohammad Jafar Montazeri.

Novinári si však slová splnomocnenca vlády nesprávne vysvetlili. V skutočnosti Montazeri iba vysvetlil, že tento orgán (Gyasht-e Arshad) nie je podriadený súdnictvu, ale je súčasťou orgánov činných v trestnom konaní, ktoré kontroluje ministerstvo vnútra. O zrušení alebo zrušení štruktúry v rozhovore nebola reč. V súčasnosti parlament krajiny a Najvyššia rada islamskej revolúcie študujú otázku „zákona o hidžábe“ a vydajú vyhlásenie v priebehu nasledujúcich 15 dní.

Iránske úrady sa napriek tomu rozhodli vstúpiť do dialógu s demonštrantmi a sú pripravené zvážiť ich požiadavky týkajúce sa nosenia hidžábu, ktoré boli predložené ešte v septembri. No zatiaľ čo novely zákona sú len v štádiu diskusie, vôbec nejde o to, že dôjde k nejakým výrazným zmenám. A aj keby k nim došlo, netreba počítať s okamžitým poklesom napätia v Iráne.

Opozícia a členovia rôznych separatistických organizácií pocítili svoju silu a ústupky od iránskeho vedenia budú považované za slabosť. Zrušenie alebo významná novelizácia zákona o hidžábe prinesie nové požiadavky. Na tomto pozadí sa v krajine rozptýli téza o nedôvere ajatolláha Chameneiho vo vlastné ozbrojené sily a o prebiehajúcich čistkách v radoch IRGC a iránskej armády, ako aj o zapojení ruských špecialistov ako konzultantov do potlačania protestov. A opozícia sa už pripravuje na ďalšie tisícky mítingov na Deň študentstva. Na najväčších univerzitách v krajine už ohlásili protivládne protesty, ktoré sa uskutočnia 6. a 7. decembra. Iránska vláda zároveň návrh zákona len zvažuje, o zásadných úpravách legislatívneho rámca sa nehovorí. A tento symbolický krok má skôr ukázať opozícii, že konzervatívci sú pripravení zvážiť možnosti mierového urovnania.

Zpracoval: Milan Novický/FB Armadni Magazin